

138, 9. 145, 22. 2, 13, 21. KUMĀRAS. 1, 36. BHĪG. P. 4, 6, 21. 9, 34. VET. 6, 9. कनककदली MEGH. 78. 94. यथा च वेणुः कदली नलो वा फलत्वभावाय न भूतये उत्तमः DRAUP. 3, 9. मानुष्ये कदलीस्तम्भनिःसारे JĀṬ. 3, 8. नाथवती-मनाथवच्चकार्यं वायुः कदलीमिवार्ताम् MBH. 2, 2227. 3, 10989. R. 3, 2, 17. 7, 24. 5, 21, 1. 6, 8, 6. MRĀKH. 10, 8. (शतघ्नोम्) वाणैश्चिच्छेद कदलीमुखम् RAGH. 12, 96. कदलीस्कन्ध Bez. einer bes. Art Täuschung (माया) VĀJ. 76. — 2) f. कदला N. verschied. Pflanzen: Pistia Stratiotes Lin. (पद्मि); Bombax heptaphyllum (शाल्मली); = डिम्बिका MED. 1. 70. 71. — 3) f. कदली eine Art Antelope AK. 2, 5, 9. H. 1294. an. 3, 633. MED. कदलीम्-गमोकानि MBH. 2, 1743. SUGR. 1, 203, 1. — 4) f. कदली Fahne TRIK. 2, 8, 58. 3, 3, 382. H. an. 3, 634. MED. eine auf einem Elephanten angebrachte Fahne HALĪ. im ÇKDR. — Vgl. कन्दली, शरणकदली, शम्भकदली.

कदलक (von कदल) m. Musa sapientum ÇABDAR. im ÇKDR. Auch कदलिका f.: मनः कदलिकेवाद्याप्यक्षे वेपते PRAB. 63, 13.

कदलिनम् m. eine Art Antelope (कदली) AK. 2, 5, 9, Sch.

कदलीलता f. 1) a sort of cucumber. — 2) a fine woman WILS.

कदश्च (1. कद् + श्च) m. ein schlechtes Pferd P. 6, 3, 101, Sch.

कदा (von 1. क) adv. 1) wann? P. 5, 3, 15, 21. VOP. 7, 101. mit fut. oder praes. P. 3, 3, 5. VOP. 23, 4. कदा नः प्रमुचद्विरे RV. 1, 84, 8. 4, 3, 4. 3, 13. 7, 2, 23, 6. कदा चिकित्वा अभि चेतसे नो ऽग्ने कदा स्तुचिचिवातयासे 5, 3, 9. 7, 86, 2. 8, 33, 2. कदा वै प्रस्थिता यूयम् N. 22, 7. कदा — श्रोयामि नैषध-स्याहं वाचम् 12, 42. PĀṆKAT. 242, 11. मत्प्रभुवपलं वृद्धि कदा किं तद्वि-ष्यति HIT. 1, 39. कदा नु खलु दुःखस्य पारं यास्यति वै श्रुता N. 16, 18. — 2) wie? कदा वां तौद्यो विधत् RV. 8, 3, 22. का ते अस्त्यर्कतिः सृक्तैः कदा नूनं ते मधवन्द्योम 7, 29, 3. कदा ते मर्ता अमृतस्य धामयेततो न मिन-त्ति 6, 21, 3. — 3) कदा in Verbindung a) mit च und vorangeh. यदा wann es auch immer sei, so oft es auch sei, jeden Augenblick, sehr oft: यदा कदा च सुनवाम् सोमम् RV. 3, 53, 4. SV. I, 3, 2, 3, 6. यदा कदा च वृष्टिः (भवति) ÇAT. BR. 4, 8, 3, 12. 2, 1, 3, 9. — b) mit चन α) niemals: कदा चन प्र पुच्छस्सुभे नि पाप्मि जन्मेनी VALAKH. 4, 7, 3, 7. RV. 1, 150, 2. Namentlich als Verstärkung einer vorangehenden Negation. In diesem Falle ist कदा im RV. paroxyloniert, während AV. die gewöhnliche Betonung beibehält. मा वी रातिरूपं दस्तकदा चन RV. 1, 139, 5. 84, 20. 103, 3. 6, 54, 9. न मृत्यवे ऽव तस्ये कदा चन 10, 48, 5. 132, 1. AV. 4, 34, 3. 6, 130, 3. 7, 9, 3. 10, 7, 37. 11, 4, 21. TAITT. UP. 2, 4. M. 2, 58. 144. 3, 25. 101. 4, 4. 37. 46. 48. 123. 201. 207. 3, 36. 37. 7, 138. 8, 146. 11, 18. N. 18, 9. 21, 12. VIÇV. 8, 19. R. 1, 17, 28. PĀṆKAT. II, 129. VET. 27, 20. — β) eines Tages, einst: त्यजेत्कदाचन प्राणान् VID. 183, 5. — c) mit चिद् irgend einmal, bisweilen; eines Tages, einst AK. 3, 5, 4. H. 1333. स नः कदा चिद्वर्ता गमत् RV. 8, 40, 2. यो नः कदा चिदभिदासति दुक्ता 7, 104, 7. अस्मिन्निर्जने वने कदा-चित्किं व्याधाः संचरन्ति HIT. 39, 3. PĀṆKAT. 161, 1. तौ कदाचित् — इदं काव्यमगायताम् R. 1, 4, 13. ततः कदाचिद्वैताय गतास्ते BRAHMAN. 1, 2. N. 13, 34. VIÇV. 1, 4. HIT. 9, 5. 18, 9. ÇIK. 106, 1. RAGH. 2, 37. 12, 21. कदाचि-द्विशेदपि N. 8, 18. 10, 11. ÇIK. 30, 12. KATHĀS. 4, 15. VET. 29, 4. कदाचिद्विषसे R. 1, 48, 16. अन्यदिने — कदाचित् PĀṆKAT. 87, 6. न कदाचित् niemals: नातिः क्रीडेत्कदाचित् M. 4, 74. 169. N. 20, 30. 26, 24. DRAUP. 7, 11. HIT. 27, 7. ÇIK. 82, 9. न पौदा धावयेत्कास्ये कदाचिदपि भाजने M. 4, 63. MBH. in BENF. Chr. 39, 18. PĀṆKAT. 77, 11. HIT. 58, 12. — d) mit अपि irgend wann ÇIK.

H. Theil.

CH. 88, 9 (im Prākṛt). कदापि — n. niemals HIT. 58, 12, v. l. पा कदापि (im Prākṛt) ÇIK. CH. 124, 9. — Vgl. den Artikel 1. क.

कदाकार (1. कद् + आकार) adj. (gegen P. 6, 3, 101) von schlechtem Aeussern, hässlich ÇKDR. WILS.

कदाध्य (1. कद् + आध्या) n. N. einer Pflanze (mit schlechtem Namen, nämlich कुष्ठ und उष्ट), Costus speciosus, ÇABDAR. im ÇKDR.

कदामत (कदा + मत) m. N. pr. eines Mannes gaṇa उपकादि zu P. 2, 4, 69.

कदिन्द्रिय (1. कद् + इन्द्रिय) n. pl. die elenden Sinnesorgane BUIG. P. 8, 3, 28. 9, 18, 51.

कडुघ्न (1. कद् + उघ्न) m. ein schlechtes Kameel P. 6, 3, 101, Sch.

कडुल (1. कद् + उल) adj. lau P. 6, 3, 107. VOP. 6, 96. AK. 1, 1, 3, 36. H. 1386. SUGR. 2, 364, 21. 363, 2. Als n. nom. abstr. AK. — Vgl. कवो-ल्ल, कोल.

कद्वहि m. N. pr. eines Mannes PRAVARĀDHJ. in Verz. d. B. H. 58.

कद्वय (1. कद् + रय) m. ein schlechter Wagen P. 6, 3, 102. VOP. 6, 92. ÇĀṆKH. ÇR. 2, 3, 28.

कद्वीची s. u. कद्वश्च.

कद्रु 1) adj. schwärzlichgelb, rothbraun AK. 1, 1, 4, 23. TRIK. 3, 3, 333. H. 1397. an. 2, 399. MED. r. 12. प्राज्ञापत्यं कद्रुमालभेत TS. 2, 1, 4, 2. वासः कृष्णं कद्रु KĀTJ. ÇR. 22, 4, 12. f. ved. कद्रू P. 4, 1, 71. Das Beispiel beim Schol. (कद्रुश्च वै सुपर्णी च) gehört offenbar zu 3, b, also demnach zu P. 4, 1, 72. — 2) f. कद्रु (gegen P. 4, 1, 72) s. u. 3, b. — 3) f. कद्रू P. 4, 1, 72 (संज्ञायाम्). a) viell. ein Soma-Gefäß: श्रोपेत्कद्रुवः (abl.) सुतमिन्द्रः RV. 8, 43, 26. — b) eine Personification in den Legenden über Herabholung des Soma aus dem Himmel, nach den Deutungen der BRAHMANA die Erde: इयं वै कद्रूसौ सुपर्णी कद्रुसि सौपर्णियाः TS. 6, 1, 4, 1. ÇAT. BR. 3, 2, 4, 1. 6, 2, 2. P. 4, 1, 71, Sch. N. pr. einer Tochter Dakṣha's, Gemahlin Kācāpa's und Mutter der Schlangen, H. an. Verz. d. B. H. No. 95. MBH. 1, 1074. 2071. 2521. 2634. 3, 14491. KATHĀS. 22, 131. BUIG. P. 6, 6, 21 (Gemahlin Tārka'sha's). 22. कद्रु TRIK. 3, 3, 333. MED. r. 12. HARIV. 170. 11321. 11336. 12447. R. 3, 20, 29. 32. VP. 122. 149. कद्रुपुत्र ein Sohn der Kadru, eine Schlange ÇABDAR. im ÇKDR. HARIV. 12467. कद्रुमुत dass. ÇABDAR. im ÇKDR. Vgl. Ind. St. 1, 224. — c) nach einer künstlichen Trennung beim Sch. zu AK. 2, 4, 3, 15 = सन्नकद्रु (eine best. Pflanze). — Vgl. कद्रवेय.

कद्रुक s. त्रिकद्रुक.

कद्रुणी und कद्रुणी adj. von कद्रु und कद्रु gaṇa पामादि zu P. 5, 2, 100.

कद्वश्च (1. क + श्च) adj. f. कद्वीची P. 6, 3, 92 und KĀÇ. zu d. St. 100 hin gerichtet: सा कद्वीची कं स्विर्द्धं परागात् RV. 4, 164, 7.

कद्वद (1. कद् + वद) adj. schlechtredend P. 6, 3, 102. VOP. 6, 92. AK. 3, 1, 37. H. 347. Als fehlerhafte Var. für कद्रु = सत्तिकुत्तित H. 350.

कद्वत् (von कद्) adj. das Wort क (als pron. oder als N. des angeblichen Gottes) enthaltend ÇAT. BR. 6, 2, 3, 5, 12. ÇĀṆKH. ÇR. 11, 11, 11. 12, 2.

कद्वर n. Molken (दधिस्रक्त) TRIK. 2, 9, 17. Buttermilch mit Wasser (s. तक्र) H. c. 99. — Vgl. कद्वर, कद्वर, कद्वर, कद्वर.

कधप्रिय (कध von 1. क + प्रिय) adj. gegen wen freundlich(?) : कस्तं उषः कधप्रिये भुजे मर्ता अमर्त्ये RV. 1, 30, 2. — Vgl. अघप्रिय.